

“ज्ञान विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार”

-शिक्षण महर्षी. डॉ. बापुजी साळुंखे

श्री. स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था ,कोल्हापूर संचलित
दत्ताजीराव कदम आर्ट्स ,सायन्स अँड कॉमर्स कॉलेज, इचलकरंजी.

Question Bank

BA - III , SEM – V, Paper No – X

Political Science

तुलनात्मक राजकारण

1) लघुत्तरी प्रश्न / टीपा लिहा.

1. तुलनात्मक राजकारणाच्या अभ्यासाचे महत्त्व (आवश्यकता)
2. आल्मंडचा सचनात्मक कार्यवादी दृष्टिकोण
3. डेव्हिड ईस्टनचा राजकीय व्यवस्थावादी सिद्धांत
4. मार्क्सवादी दृष्टिकोण
5. राजकीय व्यवस्थावादाची वैशिष्ट्ये.
6. राज्यघटनावादाचे स्वरूप
7. राज्यघटनेची आवश्यकता (महत्त्व)
8. राज्यघटनावादाचा विकास
9. राज्यघटनेतील घटनादुरुस्तीची (विशोधनाची) पद्धती.
10. अमेरिकन संघराज्यवादाचे स्वरूप
11. संघराज्याची वैशिष्ट्ये
12. स्विट्झर्लंडचे संघराज्य
13. भारतीय संघराज्य व्यवस्था
14. दबाव गटाची कार्यपद्धती
15. राजकीय पक्षाची संघटनात्मक रचना

II) दीर्घोत्तरी प्रश्न.

1. तुलनात्मक राजकारणाचा अर्थ, व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.
2. तुलनात्मक राजकारणाची व्याप्ती स्पष्ट करून त्यामध्ये समाविष्ट असणारे विषय सांगा.
3. डेव्हिड ईस्टनच्या राजकीय व्यवस्थावादी सिद्धांताचे विश्लेषण करा.
4. तुलनात्मक राजकारणाच्या अभ्यासातील मार्क्सवादी दृष्टिकोणाचे स्वरूप आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
5. आल्मंडच्या रचनात्मक कार्यवादी दृष्टिकोणाचे स्वरूप आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
6. डेव्हिड ईस्टनच्या राजकीय व्यवस्थावादाचे स्वरूप आणि महत्त्व विशद करा.

राज्यघटनावादाचे स्वरूप

7. राज्यघटनावाद म्हणजे काय ? त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
8. संविधानवादाच्या विकासातील महत्त्वाच्या अवस्थांचे विश्लेषण करा.
9. इंग्लंडच्या राज्यघटनावादाची मीमांसा करा.
10. अमेरिकेतील राज्यघटनावादाचे स्वरूप सांगून त्याची कारणमीमांसा करा.
11. संविधान, संविधानवाद या संकल्पना स्पष्ट करून तुलनात्मक राजकारणाच्या अभ्यासातील त्यांचे महत्त्व सांगा.
12. संघराज्य म्हणजे काय ? संघराज्याच्या निर्मितीच्या आवश्यक अटी स्पष्ट करा.
13. अमेरिकेच्या संघराज्याचे स्वरूप सांगून त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
14. "अमेरिकेच्या संघराज्य व्यवस्थेमध्ये मध्यवर्ती सरकारच्या सत्तेत केंद्रीकरणाची प्रवृत्ती वाढत आहे." स्पष्ट करा.
15. "अमेरिकन संघराज्याप्रमाणे भारत, स्विट्झर्लंड, या देशातील संघराज्य व्यवस्था अधिक शक्तिशाली वाटत नाही." कारणमीमांसा करा.
16. 'संघराज्य व्यवस्थेपुढील आव्हाने' (समस्या) सोदाहरण स्पष्ट करा.
17. राजकीय पक्षाची व्याख्या सांगून राजकीय पक्षपद्धतीचे प्रकार स्पष्ट करा.
18. द्विपक्षपद्धतीचे स्वरूप आणि महत्त्व विशद करा.
19. बहु पक्षपद्धती म्हणजे काय ? बहु पक्षपद्धतीचे सोदाहरण विश्लेषण करा.
20. राजकीय पक्षाची भूमिका (कार्ये) स्पष्ट करा.